

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Katedra pedagogiky a psychologie

Jméno autora: Bc. Klára Nováková

Název práce: Problematika kyberšikany a prevence jejího výskytu na ZŠ Masarykova v Telči

Oponentka: Mgr. Sylvie Tichotová

Téma práce:

Tématem této DP je kyberšikana a její možná prevence. Kontext práce je zasazen na konkrétní základní školu. Téma je tedy velmi aktuální a nesmírně důležité – je třeba neustále zaměřovat pozornost tímto směrem a hledat cesty nejen k pomoci obětem i agresorům, ale především k prevenci. Jak autorka zdůrazňuje v úvodním citátu – dělat, že nic nevidíme, není řešení.

Struktura a rozsah práce:

Práce je členěna na teoretickou a praktickou část. V teoretické části se autorka zevrubně zabývá problematikou kyberšikany, jejími formami a možnostmi prevence. Oceňuji, že je v teorii již velmi specifická.

V části praktické představuje výsledky dotazníkového šetření na téma kyberšikany v konkrétní základní škole, přidává též rozhovor s metodikem prevence.

Teoretická a praktická část, obsah práce:

Teoretická část je pojata velmi přehledně a strukturovaně, jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují a dávají čtenáři dobrý přehled o všech základních aspektech kyberšikany. Myslím si, že autorka nevynechala žádnou důležitou oblast, v jednotlivých kapitolách se rozepisuje do detailu o daném tématu (např. typy agresorů i obětí jsou velmi zajímavým vzhledem do problematiky). Velmi také oceňuji, že se autorka nezabývá příliš obecnými tématy, ale již pouze těmi, které se týkají kyberšikany. Dále platí, že autorka je velmi zdatnou spisovatelkou, její sloh se dobře a snadno čte, přitom však udržuje vysokou úroveň odbornosti jazyka. V této části DP jsem však postrádala jakoukoliv zmínku o českých či zahraničních výzkumech na toto téma, kterých je vskutku bezpočet. Není tedy tak zcela zřejmé, na jaké výzkumy autorka navazovala v praktické části. Rovněž tak se domnívám, že by bylo vhodné přidat kapitolu o historii výzkumů v zahraničí i u nás. S tím souvisí možná přílišná stručnost kapitol ohledně prevence – např. u kapitoly ohledně prevence na úrovni společnosti bych si představovala alespoň několik konkrétních příkladů projektů, které již proběhly nebo probíhají.

Praktický část je pak pojímána jako dotazníkové šetření na konkrétní ZŠ, přičemž si autorka stanovuje 3 předpoklady (např. „Alespoň 80% žáků 2. stupně vybrané ZŠ chápe pojem kyberšikana“, str. 33). Tyto předpoklady však bohužel nejsou v teoretické části zakotveny v žádné teorii či výzkumech a není proto jasné, proč autorka právě takovéto předpoklady

stanovuje, ani co vlastně jejich potvrzení či vyvrácení znamená. Proč právě 80% žáků? Z jakého důvodu je právě toto číslo významné? I kdyby pojem kyberšikana chápalo 100% žáků, co by to znamenalo pro intervenční a preventivní programy? Autorce bych doporučila před vytvořením výzkumného designu nejprve provést důkladnou rešerži podobně zaměřených studií, aby její výzkumné předpoklady i získaná data zapadala do širšího výzkumného rámce. Naopak je třeba vyzdvihnout přehlednou prezentaci dat a snahu o jejich interpretaci. Mnohá autorčina zjištění jsou nejen zajímavá, ale mají závažné důsledky pro preventivně-intervenční programy – můžeme si tak například klást otázku, jestli není pozdě informovat o kyberšikaně žáky až v osmé a deváté třídě, pokud jsme běžně svědky toho, že se na internetu pohybují i žáci na prvním stupni ZŠ (autorka ve svém dotazníku zjistila, že ve škole se žáci o kyberšikaně dozvídají až v osmém, resp. devátém ročníku). Alarmující je dle mého názoru i zjištění, že většina žáků druhého stupně zažívá ve škole debaty na téma kyberšikany buď vůbec, anebo jednou za školní rok, což je naprosto nedostatečné. Je zajímavé, že sami žáci v kvalitativní části dotazníku vyžadovali častější komunikaci ohledně kyberšikany a to napříč všemi ročníky. Velmi těž oceňuji autorčinu snahu převést získaná data do konkrétních metodických pokynů, domnívám se, že se jedná o nejsilnější pasáž celé diplomové práce s největším možným dopadem pro pedagogickou praxi.

Jazyková a stylistická úroveň práce: jazyková a stylistická úroveň je velmi vysoká, autorka používá přiměřeně odborný jazyk, je však současně schopna zachovat snadnou čtivost textu. Je vidět, že autorka věnovala velkou péči korektuře, v práci jsem neobjevila překlepy ani gramatické chyby.

Formální stránka práce: práce splňuje všechny formální požadavky

Použitá literatura a použité zdroje: použité odborné zdroje jsou relevantní a aktuální, avšak doporučila bych též doplnit o odborné publikace ve vědeckých časopisech, které by obsahovaly aktuální výzkumy a též literaturu zahraniční

Využitelnost pro teorii: nízká

Využitelnost pro praxi: vysoká

Cíl práce: autorce se podařilo cíl její práce naplnit

Úroveň diplomové práce: Práce splňuje požadavky a doporučuji ji k obhajobě

Požadavky na autorku u obhajoby:

- Ve svých metodických pokynech zmiňujete, že je velmi důležité vytvářet ve škole pocit bezpečí (důvěry) – jaké konkrétní kroky byste učitelům a učitelkám doporučila, aby se žáci nemuseli bát se svěřit?
- Dále doporučujete, aby rodiče častěji kontrolovali, co jejich děti dělají na internetu – jakou konkrétní formu této kontroly byste rodičům doporučila tak, aby to dospívající nevnímali jako narušení svého soukromého prostoru, který je, jak víme z vývojové psychologie, pro ně velmi důležitý?